

Poštnina plačana v gotovini.

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84,—, polletno Din 42,—, mesečno Din 7,—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 2. maja 1931.

Štev. 18.

All naj plača ves prometni davek mali trgovec?!

Novi zakon o skupnem davku na poslovnju promet je bil sestavljen v stremeljenju po dosegi samo enkratne davčne obremenitve blaga, ki naj bi obsegala ves promet od producenta pa do konsumenta.

Po starem zakonu o davku na poslovnju promet je bila vsaka prometna faza, tedaj vsak slučaj, ko je blago na svoji poti do konsumenta prešlo v druge roke, obremenjena z enim odstotkom. Najprej je plačal ta odstotek uvoznik ali proizvajalec (tovarnar - mlinar) ob prodaji trgovcu ali veletrgovcu ali kakemu drugemu posredniku; veletrgovec oziroma drugi posrednik je zopet plačal svoj odstotek ob prodaji trgovcu - detajlistu, če ni bilo še kakega tretjega ali četrtega vmesnega posredovanja, ki je bilo zopet podvrženo plačilu enega odstotka. Vedno seveda ni blago delalo iste poti in je bilo v nekaterih neredkih slučajih, ko so producenti svoje izdelke prodajali neposredno konsumentom, za svojo celotno pot obremenjeno samo z enim odstotkom, drugo blago pa je bilo vsled večkratnega posredovanja na svoji poti do konsumenta obremenjeno najmanj po dvakrat, trikrat, da, celo 5 do 7-krat.

Novi zakon je skušal zajeti vse faze prometa, vsled česar je bila po dolgotrajnih posvetovanjih in konferencah končno sestavljena tarifa (objavljena v zadnjih številkah) za posamezne vrste blaga, ki določa posebno višino odstotka obdavčenja.

S tarifo se podrobno ne moremo baviti, ker bi zahtevalo razmotrivanje o primernosti in umestnosti višine obdajbe za posamezne predmete po novi tarifi več prostora kot ga zamore prenesti naš list v celem letu. Zaključek razmotrivanja pa bi bil ta, da bi sicer morali priznati, da je stremeljenje po enkratni obdavčbi ponekod doseženo, pri drugih predmetih pa daleč ne odgovarja svojemu cilju. Lažko pa ugotovimo, da je tarifa v splošnem zadovoljiva; izjeme pa naj potrjujejo pravilo, kakor pri vseh človeških delih.

Nadrobna trgovina bi bila po teh določilih od plačevanja prometnega davka izvzeta, razen v redkejših primerih, ko gre za prodajo blaga (živil), ki nimajo določene skupne tarife davka na poslovnju promet. V takih primerih mora plačati tudi trgovec 1% prometni davek.

Zakon pa določa, da sme producent, uvoznik, oziroma podjetje, ki je še nadalje podvrženo dolžnosti vodstva knjige o poslovnem prometu, ki mora tedaj plačevati prometni davek, plačani prometni davek priračunati posebej na fakturi.

To določbo je večina producentov takoj izkoristila, in trgovci dobivajo v vseh fakturah k prejšnji ceni priračunan še prometni davek po novi tarifi.

Kaj sledi iz tega?

Trgovec, ki posreduje v zadnji fazi prometa, tedaj mali trgovec, ki prodaja blago konsumentu, mora plačati kombinirani prometni davek v celotni višini sam; producent in razni drugi posred-

niki pa so čez noč postali oproščeni plačevanja prometnega davka, dasiravno ga na papirju plačujejo oni sami.

Naše trgovske razmere, neugodna konjunktura in dejstvo, da je naš indeks cen pri večini predmetov v nadrobni prodaji visoko nad svetovno pariteto ne dopuščajo zviševanja cen ter silijo celo k postopnemu zniževanju, zlasti v nadrobni trgovini, kjer igra poleg teh momentov veliko vlogo tudi do skrajnosti napeti konkurenčni boj.

Posledica prakse, da se trgovcu zaračuna cel prometni davek na fakturi dobavitelja posebej je ta, da bo odslej plačeval trgovec namesto dosedanjega enodstotnega prometnega davka mestoma celo šestkratni znesek, ker vsled naših tržnih razmer ne more cen blaga povišati.

Imeli smo poleg drugega priliko videti fakturo mlinskega podjetja za moko, prodano trgovcu. Tudi to mlinsko podjetje je, kakor večina drugih, zaračunalo na fakturi še posebej 2·2% prometnega davka.

Namesto dosedanjega enega odstotka prometnega davka plača vsled tega trgovec 2·2% skupnega davka na poslovni promet; mlinsko podjetje pa je po besedah zakona postalo oproščeno plačevanja svojega dosedanjega enodstotnega prometnega davka, ki naj ga plača zanj trgovec, ker cen moki ne more povišati.

Ob tej priliki naj ugotovim samo dejstvo, da je zakon o skupnem davku na poslovni promet znal zaščititi interese velikih mlinov s tem, da je n. pr. pri mletju žita v moko za državne dobave mlinska podjetja oprostil enega odstotka, če je bilo žito kupljeno od oblasti, ki je žito dala v mletje, vsled česar plačujejo mlini od takih dobav samo 1·2% prometnega davka.

Tega bi se moralo vsako solidno mlinsko podjetje zavedati in že iz lastne volje skrečiti višino pribitka pri fakturah vsaj za tisti odstotek, ki ga je doslej plačevalo ono samo. Slabo spričevalo za solidnost takih podjetij je dejstvo, da nočejo imeti niti toliko umevanja za logične pravice svojih odjemalcev.

Trgovcem svetujemo, da pri nakupih in naročilih odklonijo slične zahteve. O

solidnosti takih podjetij pa jim ne bo težko pogoditi pravo mnenje.

To je samo en slučaj. Taki slučajji pa se ponavljajo dnevno vsepovsod na škodo detajlne trgovine, ki je prišla danes v položaj edinega plačevalca prometnega davka.

Trgovci dobro vemo, da prometni davek ni ukinjen, marveč da obstoja še vedno. Razlika je samo ta, da se je število plačevalcev skrčilo, in je vsled tega del nadrobne trgovine oproščen dolžnosti vodstva knjige o poslovnem prometu. Odločno pa odklanjamo nameru, da bi se prometni davek za vse faze prometa prevalil izključno le na malega trgovca, ki je bil dolžan doslej plačevati le en odstotek.

Iz stališča pravičnosti je vsak poskus zaračunavanja več kot enega odstotka prometnega davka pri fakturah trgovcem vsega obsojanja vreden.

Ker se je prometni davek plačeval tudi poprej v približno isti, mestoma višji, mestoma pa celo nižji izmeri, ne gre, da bi se vsled tega blaga v detajlnem prometu podraževalo. Nadrobna trgovina pa mora najodločneje zavrniti vsak poizkus dobaviteljev, ki hočejo na njo prevaliti breme plačevanja skupnega davka na poslovni promet in iz novega položaja kovati dobiček na njen račun. Dobavitelji in posredovalci naj način medsebojnega obračunavanja davka na poslovni promet uredijo medsebojno tako, da bo tudi njihov delež na tej dajatvi odgovarjal prejšnjemu stanju ter da bo znašal v vsakem primeru maksimum, ki ga zaračunajo zadnjemu posredniku do konsumenta: trgovcu - detajlistu, **največ en odstotek**. Niti malo pa ne dvomimo, da je solidnim dobaviteljem mogoče tudi ta odstotek spričo neprestanega padanja cen popustiti, da se na ta način poenostavi že itak komplicirani način trgovanja.

Naše gospodarske organizacije sicer skušajo spraviti nove zakonske določbe v skladnost z interesi vseh prizadetih, vendar se očitno koristi male trgovine pri tem ne upoštevajo v zadostni meri.

Ponovno pa naj ugotovimo, da podjetja, ki zaračunavajo že danes k fak-

turnim zneskom tudi celotno tarifo prometnega davka, vedoma prevajajo svoje dosedanje obveznosti glede plačevanja te davščine na malega trgovca, ki

je po takem postopanju popolnoma upravičen podvomiti v solidnost in naklonjenost svojih dosedanjih dobaviteljev.

Petdesetletnica Gremija trgovcev v Ljubljani.

Pretečeno nedeljo je praznovalo ljubljansko trgovstvo v svoji novi palači, ponositem in reprezentativnem »Trgovskem domu« pomembno svečanost petdesetletnice obstoja Gremija trgovcev v Ljubljani.

Ob tej priliki naj pogledamo nekoliko nazaj v zgodovino slovenskega trgovstva, ki je tako tesno povezana z zgodovino ljubljanskega trgovskega gremija, da temelji in izvira postanek slovenske trgovine pravzaprav iz Gremija trgovcev v Ljubljani. Privilegirani položaj Nemcev na slovenskem ozemlju se je posebno izrazito odražal baš pri trgovskem stanu, vsled česar so tudi početki trgovske organizacije imeli pečat nemškega nacionalizma vse do l. 1905, ko se je razvijajočemu narodnemu zanosu tudi med trgovstvom v Ljubljani posrečilo iztrgati to važno gospodarsko postojanko Nemcem iz rok in dati Gremiju slovenski značaj s tem, da je bil na tedanjem občnem zboru poleg večine slovenskega odbora izvoljen tudi prvi slovenski predsednik v osebi g. Ivana Kneza, kasnejšega predsednika Zbornice za TOI.

Ako preskočimo srednji vek, ko je bila trgovina večinoma združena z obrtniškimi cehi, sicer pa nekaj privilegij Židov, ki so tudi kasneje igrali še dolgo vrsto let prvo vlogo v trgovini, obstoji naša najstarejša trgovska organizacija skoraj sto let. Leta 1834 je bilo ustanovljeno prvo predstavništvo trgovstva v Sloveniji pod naslovom »Representation des Handelsstandes«, katerega naslednica je sedanja naša Zbornica za TOI, ki bo čez tri leta praznovala prvo stoletje svojega obstoja.

Obenem se je tedaj ustanovila tudi prva trgovska šola v naših krajih, seveda s popolnoma nemškim učnim jezikom.

Na pobudo Aleksandra Dreoa, tedanjega predsednika Trgovsko-obrtne zbor-

nice se je na predlog člana zbornice L. Bürgerja odločilo ljubljansko trgovstvo leta 1881 ustanoviti lastno stanovsko združenje, sedanji Gremij trgovcev v Ljubljani ter izvršilo to svojo namero dne 22. marca 1881 na slabo obiskanem pripravljalnem občnem zboru na rotozvu.

Takrat je bilo v Ljubljani 83 protokoliranih trgovcev, od katerih je priglasilo 76 svoj pristop k Gremiju. Prvotno namreč članstvo pri Gremiju ni bilo obvezno za vse trgovce, marveč je bil pristop omogočen samo onim protokoliranim trgovcem, ki so plačevali najmanj 31·50 gl. neposrednih davkov in ki jih je gremijalni odbor sprejel kot člane. Te, slednje pravice, odkloniti sprejem slovenskih trgovcev v Gremij, se je nemški odbor dosledno posluževal in na ta način ob podpori avstrijske vlade vzdrževal nemški značaj Gremija vse do leta 1905.

Gremij trgovcev se je osnoval z namenom vzgojevati trgovski naraščaj, zastopati koristi včlanjenih trgovcev in izravnati spore med njimi. Prvotna inkorporacijska pristojbina je znašala 5 goldinarjev, letni prispevek pa 3 goldinarje.

Prvotno je tedaj pod nemškim vodstvom Gremij trgovcev v Ljubljani zastopal samo koristi večjega, protokoliranega trgovca, in še to v prvi vrsti privilegiranih Nemcev, ker je odklanjal sprejem slovenskih trgovcev kadarkoli mu je bilo to mogoče. S prehodom v slovenske roke pa se je ta važna ustanova tudi zavedla svoje dolžnosti, da mora biti zastopnica celokupnega ljubljanskega trgovstva, protokoliranega in neprotokoliranega, velikega in majhnega. Število članov je vsled tega pričelo naraščati in nam v važnejših razdobjih kaže sledeče gibanje (prvi stolpec znači število protokoliranih, drugi neprotoko-

liranih in tretji skupno število članov Gremija):

Leta	I.	II.	skupaj
1881	83	—	83
1896	86	—	86
1902	95	—	95
1906	142	—	142
1908	132	168	300
1912	157	172	329
1920	302	909	1211
1925	495	868	1363
1930	442	926	1368

Te številke najbolj zgovorno pričajo o zmožnosti in volji posameznih vodij ljubljanskega trgovstva.

Prva, mrtva perijoda traja najdaljšo dobo in zavzema sama skoraj polovico obstoja Gremija od ustanovitve naprej ter traja od leta 1881 pa do 1905, ko je prešlo vodstvo v slovenske roke. Skozi 24 let je bilo število privilegiranih, nemško orijentiranih članov skoraj nepremično na isti točki.

Druga, plodonosnejša perijoda nam kaže uspehe slovenskega vodstva z g. Ivanom Knezom, Alojzijem Lilegom in Ivanom Samcem na čelu in traja od leta 1906 pa do leta 1919.

Rapiden porast števila članov pa nam prikazuje zadnja perijoda, ko je občni zbor leta 1919 enoglasno izvolil predsednikom g. Ivana Jelačina ml., ki je dal Gremiju novih impulzov, novih smernic, kar najbolj zgovorno dokazujejo številke.

Leta 1920 je bila ustanovljena Zveza trgovskih gremijev, katere prvi predsednik je postal tedanji načelnik Gremija trgovcev v Ljubljani, g. I. Jelačin. vsled česar je odstopil vodstvo gremija g. Ivanu Kostevcu, ki je vršil svoje naloge do leta 1922. Sledil mu je ljubljanski veletržec g. Fr. Stupica in temu leta 1926 sedanji načelnik Gremija g. Ivan Gregorc.

Ker je razvoj trgovine kazal nove potrebe, so se pod okriljem Gremija osnovala različne sekcije po posameznih strokah. Tako obstoje sedaj sekcije: špiceristov in kolonijalcev, 2. trgovcev z deželniimi pridelki na debelo, 3. velemanufakturistov, 4. manufakturistov, 5. trgovcev z modnim blagom, 6. s papirjem in

pisarniškiimi potrebščinami, 7. s kurivom in 8. lesnih trgovcev.

Poleg tega je Gremij osnoval v svojem okviru Trgovsko dobrodelno društvo »Pomoč« kot podporno ustanovo svojcem umrlih trgovcev in trgovskih nastavljenecv. V novejšem času se bavi Gremij z načrtom, osnovati za svoje članke tudi lastno bolniško blagajno.

Obenem z ustanovitvijo je Gremij prevzel od Trgovsko-obrtne zbornice tudi sedanjo gremijalno šolo, ki je bila prav tako do leta 1905 v popolnoma nemških rokah in se je šele tedaj uvedel vanjo slovenski učni jezik. Gremijalna šola uspešno pomaga vzgajati naš trgovski naraščaj v devetih razredih z desetimi tedenskimi učnimi urami. Šola obiskuje letos 11 vajenk in 140 vajencev, ki se izpopolnjujejo in poučujejo v sledečih predmetih: slovenščina, nemščina, računstvo, knjigovodstvo, korespondenca, zemljepis, lepomis, srbohrvaščina in trgovinstvo.

Viden spomenik uspehov dolgoletnega truda je simbolično izražen v impozantni zgradbi palače »Trgovski dom«, v katerem imajo poleg gremija in gremijalne šole zatočišče vse ljubljanske trgovske institucije.

Kolinska

TVORNIKA

ČIKORIJE

1931

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Koncem poslovnega leta, ko sestavljamo račun denarnega prometa, vpišemo sicer v denarni koloni (prejemki in izdatki) skupno vsoto, kakor nam jo prikazuje račun produkcije v glavni knjigi. Radi preglednosti pa že pri sestavi računa denarnega prometa izkažemo to vsoto razdeljeno po posameznih zneskih, kakor nam jo kažejo skupne vsote v razdelniku produkcije, upoštevajoč pri tem znani princip, da so vsote debetnih stolpcev v razdelniku **izdatki**, vsote kreditnih stolpcev za **prejemki**.

Račun produkcije v glavni knjigi izkazuje n. pr. za pretečeno poslovno leto v debetnem stolpcu 823.000 Din izdatkov in v kreditnem stolpcu 780.000 Din prejemkov.

V teh vsotah seveda ni všteti kosmati dobiček, dasiravno je v zaključenem računu produkcije že pripisan, ker izkazujemo v računu denarnega prometa samo faktične prometne podatke, ne pa bilančnih postavk.

Razlika, za katero je koncem leta debetni stolpec v računu produkcije večji od kreditnega, izkazuje tam vsled že pripisanega kosmatega dobička vsoto, ki jo račun produkcije dolguje centrali. Ker v prometnem podatku te razlike ne upoštevamo, je seveda v računu denarnega prometa stanje dolga produkcijskih odsekov nižje za isto vsoto, ki predstavlja kosmati dobiček pri računu produkcije in ki jo izkažemo kot tako v računu zgube in dobička kot dobiček, dočim smo v računu bilance vpisali kot aktivno postavko saldo (tedaj všteti kosmati dobiček), kakor ga izkazuje zaključeni račun v glavni knjigi.

V računu denarnega prometa pa izkažemo v denarnem stolpcu med izdatki sicer vsoto iz debetnega stolpca računa produkcije v glavni knjigi, tedaj znesek 823.000 Din skupno, obenem pa izkažemo radi preglednosti to vsoto razdeljeno po posameznih vrstah, kakor nam jo izkazujejo vsote v razdelniku računa denarnega prometa tedaj vpišemo za označbo vrste izdatka (ali prejemka) v

tekstni stolpec posamezne vrste iz razdelnika produkcije drugo pod drugo. Ko smo izvlekli od tam vse vrste, potegnemo črto ter skupne izdatke knjižimo v denarni stolpec.

Dotični del računa denarnega prometa bo n. pr. med **izdatki** izkazoval sledeče zneske:

Račun produkcije:

blago (les)	Din 480.000
plače in dneve	„ 72.000
voznine	„ 208.000
zavarovalnine	„ 2.800
obratovalni stroški	„ 32.000
najemnine	„ 24.000
razni stroški	„ 4.200

skupaj **Din 823.000**

Izdatke za račun produkcije smo tedaj izkazali posebej razdeljeno po posameznih nazivih ter smo skupno vsoto vpisali v kreditni stolpec (med izdatke) kot glavno postavko iz računa produkcije.

Prejemki (kreditni stolpec računa produkcije v glavni knjigi) navadno izkazuje samo vrednost lesa, ki ga je glavno skladišče prevzelo od raznih produkcijskih odsekov, in se le v izjemnih slučajih med prejemki nahajajo tudi kaka povračila že plačanih stroškov. Paziti moramo seveda, da med prejemke ne knjižimo tudi v glavni knjigi izkazanega kosmatega dobička.

(Dalje sledi.)

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Schmoll
Pasta

ie pri nas in v inozemstvu najbolj priljubljena

krema za čevlje

Iz naše tekstilne industrije.

Spričo visokega uvoza tekstilij v našo državo, navzlic visokim zaščitnim carinam bi bilo pričakovati, da naša tekstilna industrija ni niti najmanj prisiljena omejevati obratovanje, ter bi logično morala spadati med ona podjetja, ki jih gospodarska depresija najmanj prizadeva.

Večina naše tekstilne industrije izkazuje v teh težkih časih visoke dobičke, pogoji za delo so ugodnejši kot kjerkoli v inozemstvu, ker so plače našega tekstilnega delavstva nižje kot v inozemstvu. Uvoznih carin na sirovine ni, poleg tega pa obstoja znatna carinska zaščita. In vendar se množijo vesti o omejitvah v obratovanju.

Res, da je potrošnja pri nas v zvezi z neugodnim gospodarskim stanjem padla, toda v isti meri je nazadoval tudi uvoz gotovih tekstilnih izdelkov, do čim se je uvoz tekstilnih sirovin povečal relativno v pravilnem razmerju z nazadovanju uvoza gotovih tekstilij.

Iz tega sledi, da je ravno tekstilna industrija pri nas najmanj prisiljena omejevati produkcijo, da si ravno ne moremo zanikati, da so njene zaloge res narastle. Če namreč primerjamo stanje zalog tekstilnega blaga z visokim uvozom, moramo priti do zaključka, da zahtevajo tovarne previsoke cene za svoje izdelke, ker je le na ta način mogoče, da zamore ob obstoječih zaščitnih carinah konkurirati inozemski izdelek domači produkciji.

Ce ni stremenje za previsokimi dobički edini vzrok omejitvam dela, moramo vzroke iskati še drugod. Upoštevajoč dejstvo, da nudi carinska zaščita in cenena delovna moč našim tekstilnim tvornicam dovolj možnosti za konkurenco z inozemskimi produkti, nam preostaja samo zaključek, da je edini, iz gospodarskega stališča umljivi vzrok samo: želja za dosegom visokega dobička.

Morda je vzporedni vzrok tudi dejstvo, da je naša mlada tekstilna industrija, povečini v inozemskih rokah, ustvarjena nesmoterno v konjunkturni dobi na podlagi kalkulacije s še večjo carinsko zaščito in vsled tega mnogokrat z znižanimi investicijami opremlje-

na z nemodernimi, v inozemstvu zavrženimi stroji, katerih proizvodi se vsled teh pomanjkljivosti ne morejo kosati z inozemskimi izdelki niti v ceni, niti v kvaliteti.

Tudi pojavu, da se obratovanje pri oni industriji, ki je v inozemskih rokah, omejuje veliko bolj kot pri tistih redkejših podjetjih, čijih lastniki so Jugoslovani, je vredno posvetiti več pozornosti.

Celokupno narodno gospodarstvo, večina industrijskih panog in še posebej trgovina so se morali odpovedati predvidenim in pričakovanim dobičkom ter se vsled splošnega padanja cen in težke gospodarske krize omejiti na minimalne zahtevke in mnogokrat beležiti celo težke izgube. Izjemo tvorijo samo konjunkturisti.

Povsod, in tudi v tekstilni industriji naj bi se izvajalo načelo racionalizacije: kar je zastarelega, naj se nadomesti z novim, boljšim; kar je predrago, naj se poceni v razmerju s cenami drugih proizvodov, zakaj doba visokih dobičkov in konjunkturističnih izkoriščanj je daleč za nami, obstoj je mogoč danes samo solidnosti in realnosti.

Gospodarska kriza je težko prizadela vse sloje; nihče, ki hoče veljati za solidnega, naj ne poizkusi biti edina izjema!

P R O D U K	NATURAL-KIS 12 %
	VINAL-KIS 9 %
	KISOVIN 100 8·4

Zahtevajte v lastnem interesu ponudbo za naše izdelke

Pošta Ljubljana 1 — predal 35

**Tovarna za kis
A Ježica**

Nogavice, rokavice, volna in bombaž
najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG, Ljubljana
Židovska ulica — Stari trg

Gospodarske beležke.

Veljavnost izžrebanih obveznic 2¹/₂% vojne škode.

Z ozirom na določbo glede zastaranja izžrebanih obveznic vojne škode, ki pravi, da zastara pravica na **dvig premij** v enem letu od dneva žrebanja, do čim je zastaranje za izplačilo **izžrebanih obveznic** določeno na pet let, je uredništvo tukajšnjega avtentičnega poročevalca o žrebanjih »Merkurja« došlo na tozadevno vprašanje sledeči odgovor:

»Kar se tiče obveznic 2·5% vojne škode, ki so zadele dobitke in zastarele, one tudi nadalje ostanejo v veljavi, to se pravi, da se lahko amortizirajo in da imajo pravico do izplačila obresti. Na podlagi tega ni potrebno, da ob priliki nakupa teh obveznic kontrolirate, da li je katera izžrebana z dobitkom in kot taka zastarela.

Iz tega sledi, da je **veljavnost izžrebanih obveznic določena na petletno dobo** tudi za tiste obveznice, katerim je bila prisojena premija, dočim nedvignjena premija zapade že po enem letu.

Preobilica denarja.

Prevelika likvidnost na svetovnem denarnem trgu je prisilila veliko večino državnih bank, da so znižale diskontno mero tako globoko, kakor je ne pozna zgodovina. Francija in Amerika imata diskontno mero določeno na 2%, a se Amerika pripravlja, da jo zniža še za pol odstotka. V istem položaju je tudi večina drugih državnih bank, ki so vsled previsoke diskontne mere izgubile stik s privatnim denarnim trgov. Tako znašajo privatni diskonti v Franciji in Ameriki največ 1·5%, v Švici in Belgiji in še v nekaterih drugih državah pa celo komaj nekaj nad 1%.

Ta nizka obrestna mera bi morala vsekakor blažilno vplivati na splošno krizo, a je določena samo za kratkoročne kredite, ki bolj služijo konjunkturistom in špekulaciji kot pa solidnim gospodarskim institucijam. Če primerjamo naš denarni trg s položajem na svetovnem trgu, je naša obrestna mera še vedno obupno visoka.

Občni zbor ljubljanskega trgovskega gremija.

V torek se je vršil občni zbor Gremija trgovcev v Ljubljani ob številni udeležbi, kar priča o zanimanju ljubljanskega trgovstva za to njegovo važno ustanovo.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen načelnikom **g. Ivan Gregore**, podnačelnikom pa **gg. Stane Vidmar** in **Albin Smrkolj**; ostali odbor sestavljajo **gg.: J. J. Kavčič**, **Soss Karol**, **Bahovec Josip**, **Pogačnik Fran**, **Meden Viktor**, **Verbič Anton**, **Fabiani Pavel**, **Pavlin Fran**, inž. **J. Kobi**, **Bahovec Ivan**, **Breznik Venčeslav**, **Krek Janko**; kot namestnika pa **gg.: K. A. Kregar**, **Čebin Dominik**, **Demšar Lovro**, **Kamenšek Fran**, **Klemenč Fran**, **Sušnik Alojzij**. V šolski odso izvoljeni **gg.: Josip J. Kavčič**, **Ivan Gregore**, **Albin Smrkolj**, **Pavel Fabiani**, **Fran Pavlin**, **Stane Vidmar** in **Anton Verbič**; kot namestnika v pomočniški zbor **g. Ivan Bahovec** in **g. Stane Vidmar** in kot pregledovalca računov **g. Jurij Verovšek** in **g. Avgust Volk**.

Podrobnejše poročilo priobčimo radi pomanjkanja prostora v prihodnji številki.

Reforme v ruški tvornici.

Ker je bila ruška tvornica vsled splošne gospodarske krize in zastoja v izvozu prisiljena omejiti produkcijo kalcijevega cijanamida in karbida, si agilno vodstvo prizadeva pospešiti delavnost na drugih poljih produkcije ter dela poizkuse za pridobivanje kroma električnim putem iz kromove rude, ki se koplje v okolici Skoplja. Ker se krom zlasti v novejšem vedno bolj uveljavlja kot najodpornejše sredstvo proti rji in je v tem oziru mnogo boljši kot ponikljanje, električne energije pa v bližnji Fali vedno dovolj, bi uspešni rezultati poizkusov pomenili za naše gospodarstvo veliko pridobitev.

Uvoz živine na Čehoslovaško.

Veterinarski dogovor, priključen naši trgovinski pogodbi s Čehoslovaško tvori važen del iste, ker živina in živalski izdelki predstavljajo glavni del našega izvoza na Čehoslovaško.

Po tem veterinarskem dogovoru mora biti uvoz kopitarjev in parkljarjev opremljen z izvoznim in veterinarskim spričevalom za vsako žival posebej, drobnica in perutnina pa ima lahko kolektivno (skupno) spričevalo za celotno pošiljko. Tudi uvoz živalskih produktov in sirovin mora imeti oboje spričeval, izvemši slučaje, ko je blago pripravljeno tako, da živinozdravnik izključuje nevarnost prenosa kužnih bolezni. Za bolno spoznano ali sumljivo blago ima navzlic temu obmejni veterinar pravico zavrniti.

V slučaju kužne bolezni na gotovem območju sme država prepovedati uvoz živine za čas trajanja bolezni.

Naše vino na Poljskem.

Poljska država močno podpira svojo lastno produkcijo sadnih vin, dasiravno sama nima vinogradov. Na vino iz grozdja so nastavljene naravnost prohibitivne carine, ki znašajo okoli 120.000 Din od vagona. Jasno, da je uvoz vin spričo take zaščite skoraj izključen, vendar znaša letni uvoz povprečno okoli 400 vagonov. Kot uvozniki si delijo prva mesta Francija, Madžarska, Romunija in Italija, ker dajejo vina na polletne in celoletne kredite. Naša vina doslej pri uvozu skoraj niso prišla v poštev.

Nedavno pa se je Jugoslovensko sadjarsko društvo, d. d. v Beogradu odločilo napraviti s primerno propagando pot našim vinom na Poljsko ter uvozilo 4 vagone prvovrstnih dalmatinskih vin in jih razprodalo pod geslom »Konec vinske draginje«. Uspeh akcije je ta, da se je poljska javnost seznanila z našimi vini, ki so se v splošnem takoj zelo priljubila in na mah osvojila mnogo klijentele. Končni in trajni uspeh pa zavisi od tega, bodo li naši izvozniki v stanu in pri volji akceptirati razmeroma neugodne poljske plačilne pogoje.

Še o prijavih zalog za davek na poslovni promet.

Ker mnogi trgovci niso prijavi stajali zalog v določenem roku (do 30. aprila), nastaja vprašanje, kako se bo ocenila vrednost zalog in odmerilo plačilo davka na poslovni promet za te zamudnike.

Točka 10. navodil za davčne odbore in referente določa, da se v slučaju, ko davčni obvezanec ni predložil nikake prijave o vrednosti zalog oceni vrednost teh zalog najmanj v višini ene četrtnine prometa, ugotovljenega za preteklo leto. Če pa je bila vložena prijava in je prijavljena manjša vrednost nego znaša ena četrtnina lanskega prometa in davčni odbor ugotovi, da ni pravilna, tedaj se oceni zaloga za najmanj eno četrtnino lanskega prometa. Ako davčni obvezanec dokaže (s prijavo in dokazili), da je vrednost zalog dejansko manjša, potem mora to davčni odbor uvaževati. Kadar pa se prijavi večja zaloga, tedaj bo davčni odbor postopal po prijavi, razen če obstojajo nesporni dokazi o večji vrednosti zaloge.

Preizkušnja uvoženih vin v Mariboru.

Z ozirom na našo notico v letošnji štirinajsti številki pojasnjuje mariborska kontrolna postaja, da se preiskava tiče samo takih uvoženih vin, ki niso opremljena s potrdili o pristnosti, kakor to predpisuje zakon; dočim uvozniki lahko s pravilno opremljenimi vini takoj razpolagajo. Zavlačevanje izvršitve analiz pa je posledica preobremenjenosti preizkusne postaje, ki mora prvenstveno izvršiti analize vzorcev kletarskih nadzornikov in izvoznih vin, na kar šele pridejo na vrsto uvozniki.

Naši šamotni izdelki na milanskem velesejmu.

V poročilu o našem paviljonu na velesejmu v Milanu v zadnji številki je med slovenskimi razstavniki izostala omenitev šamotne tovarne v Celju, ki je razstavila večjo kolekcijo svojih lepih in solidnih izdelkov.

Ali ste poravnali naročnino?

Po širnem svetu.

Novo čehoslovaško zunanje posojilo.

Čehoslovaška vlada je pri velikem francoskem bančnem konzorciju najela posojilo v višini 45—50 milijonov dolarjev, ki ga bo porabila za konverzijo svojega zunanjega posojila iz leta 1922. Posojilo se bo obrestovalo po 5 in pol odstotka z amortizacijsko dobo 25 let in emitiralo po kurzu 95. Ker je znašalo obrestovanje posojila iz leta 1922 8% in imelo poleg tega daljšo amortizacijsko dobo, je s tem posojilom Čehoslovaški prihranjeno nad 40 milijonov Kč letno.

Ugodno sklenjeno posojilo je dokaz zaupanja, ki ga uživa Čehoslovaška v inozemstvu. To zaupanje je bilo učvršče-no zlasti vsled uspešnega zaključka zadnjega notranjega investicijskega posojila v višini 1300 milijonov Kč, najetega za omiljenje gospodarske krize.

Anglija na delu za znižanje carin.

Angleška vlada je naslovila na večino evropskih držav spomenico, v kateri poziva na znižanje carin. Doslej so na spomenico odgovorile Avstrija, Nemčija, Belgija, Italija in Švica. Odgovori načeloma pritrjujejo potrebi znižanja carin, toda od ideje, preko načrtov, pogajanj in zopet pogajanj pa do rešitve je zelo dolga pot. Izkušnje nas učijo, da bo preteklo še mnogo vode, predno bo ta akcija beležila prvi pozitiven uspeh.

Borba za zopetno zvišanje agrarnih carin v Nemčiji.

Nemški agrarci zahtevajo uvedbo novih zaščitnih carin na poljske pridelke, čemur pa se upirajo socialisti, ki naspotno zahtevajo pocenitev živil. Med obema skupinama se bije oster boj ter je težko reči, kdo prodre s svojimi zahtevami.

Neuspela angleško-francoska pogajanja.

Trgovinska pogajanja med Francijo in Anglijo so se zaključila brez vsakega stvarnega uspeha, ker Francozi niso hoteli pristati na 25% znižanje carin za angleške produkte, obratno pa so odklonili tudi Angleži slično zahtevo glede francoskih luksuznih predmetov.

Velik primanjkljaj v nemškem proračunu.

Nemčija je zaključila pretečeno proračunsko l. 1930-31 z naravnost ogromnim primanjkljajem v znesku 1240 milijonov mark, ker so bili dohodki proračunani na 10.265 milijonov mark, znašali pa so le 9.024 milijonov mark. Primanjkljaj nemškega državnega proračuna je mnogo večji kot znaša naš celokupni državni proračun za tekoče leto.

Brezposelnost popušča.

Poročila iz inozemstva izkazujejo zadnje čase nazadovanje števila brezposelnih, kar se v optimističnih krogih smatra kot znak popuščanja krize. V resnici pa je dosedanje nazadovanje v normalnem razmerju in se krije s potrebnimi pričete sezone ter ne more pričati o kakem trajnem izboljšanju.

Belgija in Holandska.

Vodilno časopisje obeh držav je v zadnjem času pričelo razvijati močno propagando za ustvaritev medsebojne carinske unije.

Angleški parlament odklonil zakon proti sovjetskemu dumpingu.

Angleška spodnja zbornica je odklonila predložen zakonski načrt o preprečitvi uvoza blaga, ki je bilo izdelano potom prisilnega dela. Načrt je bil naperjen proti sovjetskemu blagu in je bil odklonjen z nezatno večino.

Grčija in Francija v brezpogodbenem stanju.

Ker je dne 17. aprila potekel odpovedni rok grško-francoske trgovinske pogodbe, sta odtlej ti dve državi v brezpogodbenem stanju, vsled česar se v medsebojnem prometu zaračunavajo najvišje carinske tarife.

Kanada prekinila zveze z Rusijo.

Kanadska vlada je nedavno prepovedala uvoz ruskega blaga, čemur je sledil prelom gospodarskih in političnih vezi z Rusijo.

Denaturiranje pšenice na Madžarskem.

Da izloči iz presežka žitnih zalog vsaj nekoliko blaga in na ta način odpomore žitni trgovini, se je madžarska vlada odločila nakupiti 5000 vagonov pšenice, katero hoče denaturirati, da bo uporabna samo za krmilo, ne pa za človeško hrano in jo prodati živinorejcem po znižanih cenah. Sličen postopek je nedavno izvršila v ogromni množini tudi Amerika.

Padanje španske pesete.

Kakor znano je po revoluciji španska peseta močno padla, ker je šlo mnogo denarja v inozemstvo iz strahu pred neznanom bodočnostjo. Nova španska vlada je odredila po vseh bančnih zavodih strog pregled, ki naj ugotovi, koliko denarja je odšlo v tujino na škodo kurza pesete. Obenem je vlada pozvala lastnike teh vsot, naj nemudoma denar v inozemstvu zopet dvignejo in ga naložijo doma pod pretnjo občutnih kazni.

Pred sklepom avstrijsko-madžarske trgovinske pogodbe.

Pogajanja za sklep nove trgovinske pogodbe Avstrije z Madžarsko se bližajo koncu ter bo pogodba tekom tedna najbrže že sklenjena. Sklepno teko še razgovori o avstrijskem kontingentu uvoza tekstilij na Madžarsko, pri čemer pazi madžarska delegacija na to, da ne bo vsled povečanega uvoza oškodovana njena tekstilna industrija.

Svetovni kartel kave na vidiku.

Ker se različnim kavnim kartelom ni posrečilo obdržati cene kave na primer ni višini, je sklicala braziljska vlada kot najbolj prizadeta mednarodno konferenco o kavi, na kateri naj bi se poizkusilo ustvariti svetovni kartel kave, ki naj bi reguliral cene kave.

Pred pogajanjmi med Čehoslovaško in Madžarsko.

Po praških poročilih odpotuje te dni vodja čehoslovaške delegacije dr. Friedmann v Budimpešto, da se tam porazgovori o pogojih za pričetek pogajanj za sklep nove trgovinske pogodbe, ker sta obe državi vsled sedanje carinske vojne močno oškodovani.

Rusko-italijanska trgovinska pogodba.

Pretečeni ponedeljek je bila podpisana italijanska trgovinska pogodba s Sovjeti na podlagi razgovorov v lanskem avgustu. Po tej pogodbi je Italija prevzela 75% jamstvo za italijanski izvoz v Rusijo, ker se plačila izvršijo pogodbeno po 25 mesecih. Rusija pa se je nasprotno obvezala naročiti večje množine tehničnih izdelkov, avtomobilov, parnikov in kemičnih izdelkov v Italiji. Dolslej sklenjena naročila se cenijo na 350 milijonov lir.

Egipt odklanja ruski bombaž.

Egiptovska vlada je rusko trgovinsko misijo v Kairu obvestila, da dobavljeni ruski bombaž ne odgovarja kvaliteti niti drugim obetom, vsled česar ga odklanja. Istočasno se je trgovinski misiji sporočilo, da njeno dalnje zadržanje v Egiptu ni niti potrebno, niti željeno.

Petrolej iz premoga.

Po poročilih angleških listov so tam poizkusili za pridobivanje petroleja iz premoga uspeli prav dobro ter se je umetnim potom posrečilo pridobiti iz premoga 60% petroleja. Pridobivanje petroleja umetnim potom se zaenkrat vsled visokih produkcijskih stroškov še ne izplača, vendar se je vlada odločila podpirati ta način, ker se bodo produkcijski stroški v doglednem času močno znižali vsled tehničnih izpolnitev.

Nov mednarodni kartel kavčuka.

Belgijski, francoski, nizozemski in nemški producenti kavčukovih izdelkov so osnovali v Amsterdamu nov kartel z nalogo omejevat produkcijo, kar znači: neupravičeno vzdrževati cene na neprimeri višini in — neugodno uplivati na izboljšanje gospodarske krize.

Prezadolženost kmetov v Bolgariji.

Bolgarska demokratska stranka je predložila vladi memorandum, v katerem slika položaj bolgarskega kmeta kot obupen, ker je statistično dokazano, da dolguje povprečno vsak bolgarski kmet 20.000 lejev, vsled česar niti bolgarska poljedelska banka ne daje več kreditov.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
	Din	Din
1 angleški funt	276.30	276.35
1 ameriški dolar	56.80	56.76
1 avstrijski šiling	8.—	7.99
1 belga	7.90	7.90
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslov. krona	1.684	1.68
1 francoski frank	2.224	2.22
1 italijanska lira	2.976	2.97
1 grška drahma	—73	—73
1 madžarski pengő	9.90	9.90
1 nemška marka	13.54	13.54
1 poljski zlot	6.37	6.32
1 romunski lej	—338	—33
1 španska peseta	5.80	5.75
1 danska krona	15.217	15.12
1 švicarski frank	10.956	10.95
1 hol. gold.	22.84	22.80
1 turška lira, papir	26.90	26.90
1 zlati frank	10.959	10.96
1 kanadski dolar	56.50	56.50
1 norveška krona	15.21	15.20
1 brazilski milreis	5.20	5.20
1 argentinski pezoz	18.70	18.70
1 švedska krona	14.23	14.20
1 egiptovski funt	283.40	283.30

Novi uradni kurzi pričajo o mednarodni trdnosti dinarja. Španska peseta se je zopet nekoliko popravila. Argentina, Brazilija in Švedska so nekoliko nazadovale, neznatno pa je porastla Kanada, Turčija, Norveška in Egipt.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 426.50—427, 7% Blairovo posojilo 83.25—83.50, 8% Blairovo posojilo 93.25 do 93.50, 7% investicijsko posojilo 88.25 do 88.50, tobačne srečke 15—21 ponudba, 4% bosanske obveznice 51.25—52.25, begluške obveznice 67.50—68, Rdeči križ 38 povpraševanje, posojilo državne hipotekarne banke 84.25—85, Seligmanovo posojilo 83—83.50.

Vojna škoda se je precej okrepila; padlo je zanimanje za tobačne srečke in za »Rdeči križ«, sicer stanje neizpremenjeno in tečaji čvrsti.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 120 povpraševanje, Prva hrvatska štedionica 924—925, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 306—307, Kranjska industrijska družba 312. Združene papirnice Vevče 128 povpraševanje, Nar. banka 7.850—7.950, Kreditni zavod 170 do 180, Obrtna banka 36 povpraševanje.

»Trboveljska je dalje slaba ter je tekom tedno nazadovala za 4—7 točk, znižala so se povpraševanja po papirjih »Vevških«; sicer stanje neizpremenjeno čvrsto.

Tržna poročila.

Konoplja.

Na tržišču v Odžacih so cene konoplje čvrste ter notira kilogram kmečkega blaga prima 4 do 4.75 Din, secunda 3.25 do 3.75 Din, češljana konoplja 2.75 do 3.50 Din, vrvarsko blago 8 do 9 Din.

Sarajevski trg.

Na sarajevskem trgu so za važnejša živila določene sledeče cene: ječmen 2.25 do 2.50 Din, oves 2 Din, koruza 1.30 do 1.35, fižol 2.50—4, krompir 0.80—1.25 Din za kg; par piščancev 40—70 Din, par kokoši 50—80, rac 50—80, gosi 80—130, pur 100—200 Din; moka pšenična 2.30 do 2.75, ječmenova 1.75—2, koruzna 1.37 do 1.50 Din kg; maslo 29—34 Din; jajca 70—72 par komad.

Poljski pridelki na zagrebškem trgu.

Detelja 170—200 Din, otava 170—200 Din, seno 130—140 Din, slama za nasteljo 85—90 Din za 100 kg; polje za vinograd 1.50—2 Din, za fižol 0.90—1 Din za komad.

Svila.

Na tržišču s sirovo svilo so cene šibke ter so šle na milanskem trgu navzdol za nadaljne 2—3 lire in notira blago za predinice franko Milan v lirah: 110 za grege grand exquis Friuli 13/22 ds., 105 do 102.5 za grege exquis 13/22 ds., 100 do 95 za grege extra 13/22 ds., 92.5—90 za grege classique 19/22 ds.

Hotelske cene v Rusiji.

»Berliner Tagblatt« prinaša cenik »Grand hotela« v Moskvi, ki priča, da so cene prav neproletarske. Nekatera glavna jedila imajo sledeče cene:

	Rubljev:	Din:
slanik	1.75	46.—
gnjat	3.—	80.—
kruh s surovim maslom	1.—	27.—
juha	1.25	32.—
pečena govedina	5.—	132.—
zrezek	3.25	86.—
jagnjetina	2.50	64.—
čaj	0.25	6.60
steklenica piva	1.—	26.50
mleko — porcija	0.40	10.50
surovo maslo — porcija	0.60	16.—
sir — porcija	0.50	13.—
kruh — komad	0.20	5.30

Če podatki popolnoma ali vsaj napol odgovarjajo resnici, je to najdražji hotel na svetu.

Angleško tekstilno tržišče.

V bombaževini vlada nesigurnost, zlasti ker so se sporazumno bombaževe plantaže v Ameriki zmanjšale za kakih 10 odstotkov, v ostalih delih sveta pa zopet (zlasti v Rusiji) narastle.

Tudi Indija, s katero je bila sicer dogovorjena prekinitve bojkota, še vedno odklanja angleško blago. Isti položaj je na Kitajskem, ki je bila doslej dobra odjemalka. Nekaj boljši so posli z Egiptom. V splošnem se sicer računa, da cene bombaža in bombaževih tkanin ne bodo šle več navzdol, vendar je treba položaj presojati previdno.

Nekaj boljše so razmere pri volni, a še vedno ne tako ugodne, da bi se cene smele označati za trdne. Zlasti kamgarni še sedaj ne odgovarjajo cenam drugega blaga. Trgovina se označa za približno dobro.

ŽITO.

Dasiravno se čuje mnogo o poplavljenju evropskih tržišč z ameriškim žitom, ki se bo prodajalo globoko pod cenami, da se upravičeno označa ta pokret ameriških farmerjev kot dumping, so šle pri nas navzlic tem cene žita po dolgem času navzgor ter notirajo na ljubljanski borzi sledeče cene za žito, promptna dobava, mlevska voznina (če ni drugače pripomnjeno), slovenska postaja, plačilo v 30 dneh:

Koruza: bačka, stara, zobata, suha, rešetana 152—155; bačka, stara, zobata, suha, rešetana, navadna voznina 157 do 160; nova, času primerno suha s kvalitetno garancijo do namembne postaje, navadna voznina 150—152; činkvantin, času primerno suh 205—207.50; činkvantin, času primerno suh, navadna voznina 210—212.50. Cene so šle povprečno za 5 Din navzgor.

Oves: baranjske provenience, navadna voznina 200—202.50. Neizpremenjene cene.

Pšenica: bačka potiska 80/81 kg, 1% primesi 225—227.50; bačka srbobranaks 79/80 kg, 2% primesi 220—222.50; gornjebačka, 79/80 kg, 2% primesi 220 do 222.50; bačka, Sombor okolica, 79 kg,

2% primesi 205—207.50, baranjska, 79/80 kg, 2% primesi 212.50—215. Sombor okolica in baranjska pšenica sta obdržali stare cene, sicer 5 Din dražje.

Moka: banatska nularica, slov. postaja 335—340. Stare cene.

Oglasi v „Malem Trgovcu“, se najbolje rentirajo, ker ima med vsemi tisoči naročnikov samo resne kupce!

Krasne vence

za birmo kakor tudi šopke, vence za neveste, ročne šopke, razno cvetlično listje, nagrobne vence izdeluje in nudi po najnižji konkurenčni ceni

Rado Pregrad

industrija umetnih cvetlic

Podčetrtek Dravska banovina

Edino domače večje slovensko podjetje te vrste.

ŽIVINA.

Na zagrebškem trgu so se na zadnjem sejmu dosegle sledeče cene (v oklepaju cene pred enim mesecem):

Goveja živina: krave mlekarice 3000 do 4000 Din komad (kakor pred enim mesecem), za meso 3·50—5 Din (3·75 do 5·50) za kg žive teže; junice za rejo 2000 do 3000 Din (2500—3000) komad, za meso 7—7·50 Din; junci 7·50—8 Din; bikji 7—8 Din (6·50—7·50); volji I. 8 do 8·50 (7·50—9), II. 7·25—7·50 Din (6·50 do 7), bosanski —6·50 Din; teleta živa 7·50—8·50 (7·50—10), zaklana 10—12 (11 do 13) Din za kg.

Prašiči: domači pitani 9—9·50 (9·50—10), nepitani 7·50—8·50 Din za kg žive teže; sremski, zaklani 11—12 (11—11·50) Din; pujski (odojki) 80—150 Din za komad.

Konji so se plačevali par po 2300 do 9000 (2500 do 10.000) Din; žrebeta po 1700—3000 (1500—3000) Din komad; konji za meso pa po 1·50—2 Din za kg žive teže.

V splošnem so šle cene zlasti pri slabjši živini nekoliko navzdol, dočim je

boljša živina ob zelo slabi kupčiji obdržala še stare cene. Pitani prašiči so padli v ceni, dočim so mesnati obdržali stare.

Na sarajevskem trgu se je prodajala goveja živina po sledečih cenah: govedo I. vrste 6—7·50, II. vrste 5—6; teleta I. vrste 10—12, II. vrste 6—8; junci 3·50 do 4·50; svinje, domače, debele 8—9 Din za kg žive teže.

Na naših trgih v Mariboru in v Ljubljani tudi ni znatnih sprememb ter se razlike nanašajo bolj na kvaliteto kot na splošno stanje cen.

V Gornji Bački v okolici Topole kupujejo Italijani konje v večjih množinah ter jih odpremijo dnevno po 20—30 glav. Plačujejo povprečno po 5000 dinarjev komad.

Na dunajskem živinskem sejmu so vsled novovpeljane premije po 15% za svinje in 8% za govejo živino, ki jo daje sedaj vlada domačim živinorejcem, cene inozemske živine padle za 10—20 grošev pri kg žive teže.

JAJCA.

Med tednom so šla jajca nekoliko navzgor, vsled česar so tudi pri nas nakupne cene narastle in dosegle 67 par pri komadu. Skrčeno povpraševanje pa je cene zopet zbillo navzdol na prejšnjo višino, približno 60 par.

Za uvoz jajc v Nemčijo se pripravlja nov zakonski načrt, po katerem bodo morala biti uvožena jajca opremljena s pečatom, ki bo vseboval ime izvozne države, in sicer v času od 16. marca do 31. avgusta v črni barvi, od 1. septembra do 15. marca pa v rdeči barvi. Višino posameznih črk predpisuje zakonski načrt z najmanj 2 mm. Tudi zaboji bodo morali nositi žig v višini 20 mm. Zakonski načrt nadalje določa, da se morajo uvožena jajca, ki so bila prej na kakršenkoli način konzervirana ali so ležala v hladilnicah s temperaturo izpod 2 stopinj C, označena s pečatom v obliki enakostranskega trikotja s stranicami od najmanj 15 mm s črko K v sredini. Kakor je podoba, bo ta zakonski načrt

osvojen in bodo s tem prizadete vse države, ki izvažajo jajca v Nemčijo.

Od 1. maja naprej prestanejo tudi ugodnostne tarife za izvoz jajc v Švico preko Avstrije ter se s tem dnevom poveča avstrijska prevozna tarifa za naše blago, ki gre preko Jesenic in Buchsa v Švico od 525 na 936 šilingov pri pettonskih ter od 440 na 802 šilinga pri desettonskih vagonih, kar je težak udarec za naše izvoznike.

Ustanovljeno 1857

Franc Klemenc
tovarna salam in konzerv
Vič pri Ljubljani

Telefon 2785

Zahtevajte cenik!

Lesno tržišče.

Konkurenca ruskega lesa v Italiji.

Dasiravno so Rusi poskušali iztisniti naš les iz italijanskih tržiščih ter v ta namen osnovali posebne agencije v vseh najvažnejših lesotrkah centrih, se jim to doslej ni posrečilo; zlasti pri hrastovini vsled naših odličnih kvalitiet niso uspeli, pač pa so zbili cene pri jelovini za povprečno 100 lir, bukovini pa za 40 lir tekem zadnjih osmih mesecev.

Prevoz oglja po železnici.

Po mednarodnih predpisih je oglje uvrščeno med one predmete, ki se smejo pošiljati v odprtih in zaprtih vagonih. V odprtih vagonih se sme pošiljati oglje le tedaj, če je pravilno pokrito. Ako železnica ne razpolaga s potrebnim pokri-valom, ga mora pošiljatelj oskrbeti sam ob svojih stroških. Ker tedaj železnice za prevoz oglja dostavljajo odprte v-gone, če z njimi razpolagajo in se za prevoz v zaprtih vagonih zaračuna 10% poviška, če so se taki vagoni na željo stranke dostavili, če pa je železnica sama dala zaprti vagon, ne zaračuna 10% poviška na voznini. Na voznem listu mora stranka, ki je sama zahtevala za-

prti vagon, to zabeležiti in plačati 10% povišek.

Toliko v pojasnilo na razna vprašanja.

Madžarska uvaja uvozne carine na les.

Madžarska vlada je v novi carinski tarifi spremenila in povišala vse carinske postavke za uvoz lesa ter poleg tega odredila še tarife na one vrste lesa, ki so bile doslej carine proste, kakor za: okrogli mehki les, trame, mehki rezani les, jamski les, pragove, oglje i. dr. Zaenkrat velja še stara tarifa ter se bo datum uveljavljenja novih tarif objavil posebej.

Dobave.

56 kub. m smrekovih in borovih desk nabavi dne 7. maja Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju.

Večje množine različnega lesa nabavi dne 11. maja Komanda pomorskega arzenala v Tivatu.

700 kub. metrov drv nakupi dne 16. maja Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Natančnejši pogoji pri Zbornici TOI.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Pričakovanje, da se s pričetkom sezone tudi borzna kupčija razširi, se je le deloma uresničilo ter je bilo tekem tedna nekaj več sklepov kot navadno. Vendar je položaj na borzi še vedno neizpremenjeno mlačen, dasiravno se je privatno sklenilo več kupčij v jelovem stavbnem lesu, zlasti pri tramovju.

Cene so neizpremenjene.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Smreka jelka — zdravo blago: m³ 180 30/30 cm, od 6 m naprej do 8 m, m³ 25 35/35 cm, od 6 m naprej do 8 m, m³ 75 40/40 cm, od 6 m naprej do 8 m, kom. 160 35/35 cm dolžina 1-80 m, kom. 220 35/35 cm dolžina 1-60 m, kom. 320 35/35 cm dolžina 1-40 m, kom. 390 35/35 cm dolžina 1-20 m, kom. 30 40/40 cm dolžina 2-50 m, kom. 70 40/40 cm dolžina 2-20 m, kom. 85 40/40 cm dolžina 2-00 m. Blago je lahko tudi sveže. Dobava maj, junij. — Cena franko meja Postojna tranzit.

1 vagon bukovih hlodov, popolnoma zdravih, najmanjši premer od 25 cm naprej, dolžina 3 m. — Franko meja.

15—20.000 komadov Ia bukovih palc za metle 15×20 mm. Franko Sušak pristanišče.

1 vagon (20 m³) Ia parjene bukovine, obrobline, od 2 m naprej s 15% od 1 do 1-90 metra in sicer: 10 m³ v debelini od 50 mm, 10 m³ v debelini od 27 mm. Cena franko nakladalna postaja. Vzame se le kot gori opisano!

Bukovi naravni plohi, neobrobline, od 7-50 m naprej, od 17 cm širine naprej, debeline: 25/30/35/40/50 mm — I—II kvalitete. Cena franko meja Postojna.

4 vagone jelovih kratek, 12 mm debeline, od 8 cm širine naprej, od 70 cm dolžine naprej ali mnogokratniki. Paralelno, očeljeno, izključeno gnilo in razbito, povezano po 10 kosov skupaj — Din 280 franko vagon nakladalna postaja. Teža m³ 500 kg.

2 vagona orehovitih plohov, prima, sečnja letošnje zime iz hlodov od 35 cm naprej, brez grč, bul in črva. Cena franko Špilje.

Rezana borovina, paralelna, ostroroba, obrobline, izključeno gnilo in razbito in sicer: ca. 20 m³, 23 mm debeline, dolžina 2-40 m, 20 in 23 cm širine; ca. 10 m³, 23 mm debeline, dolžina 2-40 m, 32 in 33 cm širine. Cena Din 460— fco Sušak pristanišče. — Dobava najkasneje do konca aprila.

Trgovski slovarček.

Vsaka stroka si je v svojem poslovanju osvojila različne izraze, ki se splošno rabijo za označevanje gotovih predmetov in dejanj v dotični stroki po celem svetu. Na ta način je nastalo tudi trgovsko izrazoslovje (terminologija), ki med različnimi narodi poenostavlja medsebojno poslovno občevanje v pismu in govoru.

Trgovcu se često pripeti, da ne razume kake opazke ali kakega izraza v pismih, pogodbah in tudi v govoru. Opetovana želja mnogih naših naročnikov nas je napotila, da pričnemo z objavo in razlago nekaterih najvažnejših izrazov in kratic, ki se rabijo pri trgovskem poslovanju. Mnogo teh izrazov je tudi v rabi pri splošni konverzaciji in je potrebno, da se z njimi seznanijo tudi netrgovci.

Vseh izrazov v podrobnostih seveda ne moremo v naglici in na pičlo odmerjenem prostoru zbrati, zato priobčujemo le najvažnejše po abecednem redu.

* * *

Ab (skladišče, železnica itd.) — od (skladišča, železnice itd.) gredo stroški na nevarnost in račun posameznika.

Abandonirati — odstopiti od svojih pravic.

Abatement (izg. abatmá) — odbitek, popust pri računu.

Abnormalno — nenaravno.

Abonent — naročnik, predplačevalec.

Abonnement (izg. abonmá) — prednaročba (tudi predplačilo) za določeno ali nedoločeno dobo vnaprej.

A. c. (anni currentis) — tekočega leta.

acc (pismena kratica za akcept) — akceptirano, sprejeto, odobreno.

Accept — (glej akcept).

Accreditiv — (glej akreditiv).

A condition — pogojna prodaja (navadno s pridržkom, da se neprodano blago vzame nazaj).

A conto — na račun.

Acquit — poravnava **pour acquit** — (izg. pur aki) — za poravnavo).

Actia — (glej akcija).

Activa — (glej aktiva).

Ad acta — odloženo med spise, tudi rešeno, končano.

A dato — od danes.

Adekvatno — enako.

Ad hoc — za zadevo, tudi imenovanje osebe ali odbora za rešitev ali zastopanje zadeve.

Administra-cija — uprava, **tor** — upravnik, **tivno**, upravno.

Ad notam — v zabeležbo.

Adresa — **naslov**, **adresat** — pisec naslova, **adresant** — naslovnik, **adresirati** — nasloviti.

Ad valorem — po vrednosti.

Agenda — nalog, navodilo, načrt za izvršitev kake zadeve.

Agent — pooblaščen trgovski potnik.

A jour (izg. ažur) — dnevno, tekoče (označba za dnevno sklenjeno knjigovodstvo).

Akord — pogodba za delo od komada, **akordirati** — pogoditi se za delo od komada.

Akcija — delnica, tudi gibanje (podjetje) za doseg kakega namena, n. pr. propagandna akcija, akcija za pobiranje draginje itd.).

Akcept — podpis menice.

Aktiva — dobroimetje.

Aktiven — dobroimetje je večje kot dolgovi.

Akreditiv — kreditno pismo.

Akviziter — nabiralec (naročnikov, odjemalcev).

Akvizicija — nabiranje naročnikov — odjemalcev.

Alla — kakor, slično.

A la baisse (izg. a la bes) — špekulacija na padanje cen, **a la hausse** (izg. a la hos) špekulacija na dviganje cen.

Al pari — na enake dele.

Alonž — privesek na menici.

Alternativa — vodilna misel.

Amendement (izg. amandmá) — dopnilo, popravek.

A metá — na polovico.

Amortizacija — odplačevanje glavnice obenem z obrestmi.

Anuiteta — letni obrok odplačevanja dolga na amortizacijo, v rabi tudi za druga časovna obročna odplačila.

Anonsa (tudi anonca) — oglas.

Anticipativno — vnaprej.

Anulirati — uničiti.

(Dalje sledi.)

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in rudninske vode**

**Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!**